

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1929.

Ljubljana, 10. aprila 1929.

Štev. 3.

21.

Moj pomožni škof.

Po milosti božji sem kljub vednemu napornemu poklicnemu delu dosegel visoko starost. Tudi dušne in telesne moči mi niso še preveč opešale. Svoje dolžnosti sem mogel do sedaj še dosti dobro opravljati.

Vendar pa so mi lani, ko si je lavantinski škof izprosil od sv. Očeta pomožnega škofa, sprožili nekateri duhovniki misel, naj si tudi jaz oskrbim pomožnega škofa za ljubljansko škofijo.

Spočetka sem nasvete odbijal, češ, dokler bom mogel, bom delal; ko pa obnemorem, ali pa, ko umrjem, bo pa že Bog poskrbel za dobrega naslednika. Toda, ko prošnje niso prenehale in so se jim pridružile še prošnje lajikov, se mi je zadeva začela dozdevati vedno bolj upoštevanja vredna.

Pa koga naj si oskrbim za pomočnika? Imamo pri nas precej duhovnikov, ki bi mogli biti izvrstni škofje. Ko sem v svojih starih letih premišljeval, kdo izmed teh naj bi bil moj naslednik, so mi misli vedno bolj krožile okoli gosp. vseučiliškega profesorja dr. Gregorija Rožmana. Nisem pa upal tega nikomur povedati.

Toda glej! Prav mnogi duhovniki in lajiki so mi nasvetovali istega gospoda. Iz vseh teh okoliščin sem sklepal, da je tukaj mig božje previdnosti.

Sklenil sem, da predložim tozadevno prošnjo sv. Očetu, ko bom konec oktobra 1928 moral iti *ad limina*. Toda le za ta slučaj sem si želel pomožnega škofa, ako mu sv. Oče podeli tudi pravico nasledstva. To sem želel iz več važnih vzrokov; ne nazadnje iz tega, ker sem mislil, da storim dobro delo za škofijo, ako ji poskrbim dobrega naslednika secundum Cor Jesu.

Ko sem bil konec oktobra 1928 v Rimu, sem sklep izpeljal in sem dobro utemeljeno prošnjo za pomočnika cum iure successionis v osebi gosp. profesorja dr. Rožmana podal sv. Očetu. Zadeva je šla svojo določeno službeno pot. Nenavadno hitro je bila rešena. Na praznik Marijinega Oznanjenja sem prejel sporočilo, da je sv. Oče imenoval gosp. prof. dr. Gregorija Rožmana za mojega pomočnika in naslednika.

Dotičnih uradnih spisov še nimam v rokah. Upam pa, da jih do binkošti gotovo dobim. Določili bomo potem dan posvetitve, ki bo za me,

za moje duhovne sobrate, za vse naše vernike, da, za vso našo škofijo izredno vesel dan.

Po posvetitvi pomožnega škofa bom škofijo upravljal kakor do sedaj. Bom pa svojemu pomočniku dal obsežna pooblastila za njeno upravo. Kako sem vesel, da bom na svoja stara leta dobil tako dobrega in modrega svetovalca!

Prosim presrčno, da bi vsi, gg. duhovniki in verniki, tudi za novega škofa molili in mu po Devici Mariji iz presv. Srca Jezusovega izprosili v veliki meri vso tisto modrost, ki mu bo potrebna za izdatno pomoč pri upravi lepe in obsežne ljubljanske škofije.

V Ljubljani, na praznik sv. škofa Izidora, dne 4. aprila 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

22.

Za praznik presv. Srca Jezusovega.

Sv. Oče Pij XI. so nam lani za praznik presv. Srca Jezusovega poslali krasno okrožnico o splošni spravi, ki smo jo temu presv. Sreču Jezusovemu dolžni. Ker je pa okrožnica za objavo k lanskemu prazniku prišla k nam prepozno, je nisem mogel razglasiti koj lani. Pač pa jo, sledeč navadam, vpeljanim v Cerkvi, moram in hočem razglasiti in izpeljati letos. Zato naj vam podam glavne misli iz te okrožnice in objavim naredbo sv. Očeta za vsakoletno proslavo tega praznika. Glavne misli okrožnice so:

»V vseh zasebnih, posebno v vseh javnih bridkostih in težavah nas tolaži obljuba Gospodova, da bo z nami do konca sveta. In kolikor več preganjanj je trpela sv. Cerkev, toliko bolj očitna je bila in je pomoč in pričujočnost Gospodova, ki je dajal vsakemu času primerna sredstva za zmago.

Za naše čase nam je odkril svoje presveto Sree in sicer po sveti Marjeti Alakok. Češčenje presv. Srca se je posebno v zadnjih časih hitro širilo: nastali so razni redovi in družbe in kar hitro se je priljubilo spravno obhajilo vsak prvi petek.

Pobožnost se je od dne do dne bolj širila. Omeniti moramo posebno »posvetitev presv. Sreču«, po kateri se Njemu popolnoma darujemo. To posvetitev opravljajo posamezne osebe, pa tudi družine, občine, mesta, države. In kako navdušeno se je izvršila posvetitev vsega človeškega rodu, ki smo jo po zapovedi papeža Leona XIII. opravili v početku tekočega stoletja.

Mi smo pa to pobožnost še bolj izpopolnili, ko smo ustanovili praznik Kristusa Kralja. Sedaj vam pa hočemo priporočiti še eno dolžnost, ki izvira iz ljubezni do tega presv. Srca. Ako vidimo ljubezen zaničevano in potep-tano, se nam kar naravno vzbudi vroča želja, da bi tako nehvaležnost po-

pravili, za razžalitev zadostili in zadoščevali. Naj vam o tem kaj več izpregovorimo.

Dolžni smo Jezusu ljubezen vračati z ljubeznijo; še nekako bolj pa smo dolžni zadoščevati mu za razžalitve, katere trpi. Veliki grešniki smo; za to ni dovolj, da Boga poveljučujemo, njegovo popolno gospodstvo nad nami priznavamo in se mu za brezštevne dobrote zahvaljujemo, ampak pravičnemu Bogu moramo tudi naravnost zadoščevati za vse preobilne razžalitve.

Za tako zadoščevanje so zavezani vsi ljudje; je zavezan ves človeški rod. In res nahajamo od početka sveta pri vseh narodih spravne daritve. Toda človeške daritve niso mogle zadostiti pravični jezi božji. Sele krvava daritev samega Sina božjega na križu je pravici božji dala popolno zadoščenje, ker edino ona je neskončne vrednosti in da Bogu neskončno večjo čast, kakor pa mu jo človeški rod z grehom vzame.

Da bo pa to zadoščenje nam koristilo, se moramo z Jezusom zediniti, moramo tudi z Njim darovati Bogu same sebe, svoje delo, svoje trpljenje in vse, kar imamo. Tako posvetitev pa ravno zadoščevanje začne, ker nam izbriše dolgove, jo izpopolni in dovršuje.

V češčenju presv. Srca Jezusovega je pa bistveno ravno zadoščevanje. To je Jezus sam določil, ko se je Marjeti Alakok razodeval. Naročil ji je, naj v spravo in zadoščenje pristopa k sv. obhajilu in opravlja sv. uro. Zadoščevanje pa Jezusovo presv. Srce potolaži. Kakor je On trpel gledajoč grehe vesoljnega sveta, tako je tudi vsaj kapljice tolažbe prejemal iz zadoščevanja vseh časov, ki ga je že takrat gledal. Pa tudi sedaj Jezus trpi in sicer v svoji Cerkvi, ki je njegovo skrivnostno telo in ki jo tako preganjajo; tolažbe pa mu dajejo v Cerkvi vsi, ki v tej Cerkvi njemu zadoščujejo.

Zadoščevanje je posebno v naših časih potrebno, ker so se velikaši zemlje združili zoper Kristusa in njegovo Cerkev. Vsak čas nam prihaja do ušes zdihovalje katoličanov, ki jih preganjajo, zapirajo, more. Pa tudi v katoliških družinah se pojavlja mlačnost, brezbriznost za dušo in večnost, posvetni duh uživanja, pohujšljive nošnje, nesramnosti in druge grozne hudobije.

Ako to Gospodovo trpljenje preišljuješ, ali te ne bo zbolelo srce, ali se ti ne bo vzbudilo sočutje in vroča želja, da s svojo ljubeznijo, s svojim trpljenjem, s studom nad grehom in s svetim obhajilom Jezusu zadoščuješ?

Da se to zadoščevanje bolj razširi, da bo bolj splošno in slovesno, ga mi po svoji apostolski oblasti potrdimo in kar naravnost zapovedujemo. Zato naj se vsako leto na praznik presv. Srca Jezusovega po vseh cerkvah očitno in slovesno opravi spravna molitev, ki jo temu svojemu pismu dodajamo.

Ker je Jezus Marjeti Alakok obljubil posebne milosti za vse častilce presv. Srca, upamo in smo prepričani, da bo iz te vsakoletne spravne molitve veliko blagoslova razlitega nad vse človeštvo. Jezusovo presv. Srce naj grešnikom podeli milost izpreobrnjenja; pravični pa naj se še bolj

vnamejo ljubezni do presvetega Srca, naj mu še več zadoščenja izkazujejo in se prizačujevajo čim več izgubljenih duš k njemu nazaj pripeljati.

Vse naše molitve pa izročimo božji Materi Mariji, ki nam je dala Zveličarja, ga vzgojila in ga je stojč pod križem darovala v spravo in je zaslužila, da jo imenujemo Srednico sprave. Jezus je naš edini Posredovalec, pa si je privzel Marijo, kot služabnico in posredovalko vseh božjih darov.

To so glavne misli okrožnice sv. Očeta. Da pa ugodim naročilu glede praznovanja praznika, določam za našo škofijo:

1. Na praznik presv. Srca Jezusovega se opravi vsa slovesnost, kakor je zapovedana v drugi škof. sinodi (glej str. 33 g.).

2. Po litanijah ali po pridigi naj se ta dan vsako leto slovesno izmoli pravna molitev, ki so jo sv. Oče napovedali in ki jo spočaj v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku prinašamo.

V Ljubljani, na prvi petek meseca aprila 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

PRECATIO PIACULARIS AD SACRATISSIMUM COR JESU.

Iesu dulcissime, cuius effusa in homines caritas, tanta oblivione, negligentia, contemptione, ingratisime rependitur, en nos, ante altaria tua provoluti, tam nefariam hominum socordiam iniuriasque, quibus undique amantissimum Cor tuum afficitur, peculiari honore resarcire contendimus.

Attamen, memores tantae nos quoque indignitatis non expertes aliquando fuisse, indeque vehementissimo dolore commoti, tuam in primis misericordiam nobis imploramus, paratis, voluntaria expiatione compensare flagitia non modo quae ipsi patravimus, sed etiam illorum, qui, longe a salutis via aberrantes, vel te pastorem ducemque sectari detrectant, in sua infidelitate obstinati, vel, baptismatis promissa conculcantes, suavissimum tuae legis iugum excusserunt.

Quae deploranda crimina, cum universa expiare contendimus, tum nobis singula resarcienda proponimus: vitae cultusque immodestiam atque turpitudines, tot corruptelae pedicas innocentium animis instructas, dies festos violatos, execranda in Te tuosque Sanctos iactata maledicta atque in tuum Vicarium ordinemque sacerdotalem convicia irrogata, ipsum denique amoris divini Sacramentum vel neglectum vel horrendis sacrilegiis profanatum, publica postremo nationum delicta, quae Ecclesiae a Te institutae iuribus magisterioque reluctantur.

Quae utinam crimina sanguine ipsi nostro eluere possemus! Interea ad violatum divinum honorem resarciendum, quam Tu olim Patri in cruce satisfactionem obtulisti quamque cotidie in altaribus renovare pergis, hanc eandem nos tibi praestamus, cum Virginis Matris, omnium Sanctorum, piorum quoque fidelium expiationibus coniunctam, ex animo spondentes, cum praeterita nostra aliorumque peccata ac tanti amoris incuriam firma

fide, candidis vitae moribus, perfecta legis evangelicae, caritatis potissimum, observantia, quantum in nobis erit, gratia tua favente, nos esse compensaturos, tum iniurias tibi inferendas pro viribus prohibuituros, et quam plurimos potuerimus ad tui sequelam convocaturos. Excipas quaesumus, benignissime Iesu, B. Virgine Maria Reparatrice intercedente, voluntarium huius expiationis obsequium nosque in officio tuique servitio fidissimos ad mortem usque velis, magno illo perseverantiae munere, continere, ut ad illam tandem patriam perveniamus omnes, ubi Tu cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

SPRAVNA MOLITEV K PRESVETEMU SRCU JEZUSOVEMU.

Presladki Jezus, čigar neizmerna ljubezen do ljudi se tako nehvaležno plačuje s pozabljivostjo, nebrižnostjo in preziranjem, glej, kleče pred tvojim oltarjem te hočemo mi posebno počastiti, da poravnamo brezbožno malomarnost in krivice, s katerimi tvoje ljubeče Srce povsod žalijo.

Toda v zavesti, da tudi mi sami nekdam nismo bili brez teh napak, in zaradi tega ganjeni od silne žalosti, te prosimo najprej zase usmiljenja; pripravljeni smo, z radovoljnim zadoščevanjem poravnati ne samo zla dela, ki smo jih sami storili, ampak tudi zla dela tistih, ki blodijo daleč oč potí zveličanja in v svoji neveri zakrknjeni ne marajo hoditi za teboj, svojim Pastirjem in Vodnikom, ali pa so teptali krstne obljube in odvrgli sladki jarem tvojih zapovedi.

Za vse te objokovanja vredne pregrehe hočemo zadoščevati in sklenemo popraviti vsako posebej: nesramežljivost in nespodobnost v življenju in obleki; toliko zank, nedolžnim srcem v pohujšanje nastavljenih; skrunjenje Gospodovih dni; ostudne kletve proti tebi in tvojim svetnikom; sramotenje tvojega namestnika in duhovskega stanu; vnémarnost in pa strašne božje rope, s katerimi se eskrunja celo sam Zakrament božje ljubezni; in končno javne hudobije, s katerimi se narodi upirajo pravici in naukom Cerkve, ki si jo ti ustanovil.

O da bi mogli te pregrehe oprati z lastno krvjo!

V povračilo za žaljeno čast pa ti dajemo prav tisto zašččenje, ki si ga nekdam Očetu ti sam dal na križu in ki ga prav vsak dan obnavljaš na oltarjih. združenc z zadoščanjem deviške Matere, vseh svetnikov in pobožnih krščanskih vernikov.

Iz srca ti obljubimo:

da bomo svoje in drugih ljudi grehe in malomarnost nasproti toliki ljubezni, kar bo v naši moči, s pomočjo tvoje milosti poravnali: s trdno vero, nečolžnim življenjem in spolnjevanjem evangeljskih zapovedi, posebno zapovedi ljubezni;

da bomo tebi namerjene krivice po svojih močeh zabranili in kar največ ljudi zbrali, da bodo hodili za teboj.

Sprejmi, prosimo te, dobrotljivi Jezus, na priprošnjo blažene Device Marije, srednice sprave, to zadoščevanje, in blagovoli nas v pokorščini do

tebe in v tvoji službi ohraniti zveste do smrti z onim vélikim darom stanovitosti, da pridemo slednjič vsi v domovino, kjer ti z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog na vekov veke. Amen.

SÜHNEGEBET ZUM HEILIGSTEN HERZEN JESU.

Süßester Jesus, dessen überschwängliche Liebe zu uns Menschen mit soviel Gleichgültigkeit, Nachlässigkeit, Verachtung und Undank vergolten wird, siehe, wir werfen uns hier vor deinem Altare nieder, um die sträfliche Kälte der Menschen und die Unbilden, die sie deinem liebevollsten Herzen allenthalben zufügen, durch einen besonderen Ehrenrweis wieder gut zu machen.

Eingedenk jedoch, daß auch wir einst zur Zahl dieser Unwürdigen gehörten, und durchdrungen von heißem Reueschmerz, erleben wir vor allem deine Barmherzigkeit für uns selber. Wir sind bereit, nicht nur unsere eigenen Sünden durch freiwillige Buße zu sühnen, sondern auch die Sünden jener, die weit vom Wege des Heiles abirren, die, in Unglauben verstockt, dir als Hirt und Führer nicht folgen wollen, oder ihre Taufgelübde treulos mißachten und das süße Joch deines Gesetzes zu tragen sich weigern.

Wir nehmen uns fest vor, alle diese beklagenswerten Vergehen zu sühnen, insbesondere aber wollen wir gutmachen: alle Unehrbarkeit und Unsittlichkeit im Leben und Treiben, wodurch sovieler unschuldige Seelen ins Verderben gezogen werden, die Entheiligung der Sonn- und Feiertage, die abscheulichen Fluchworte gegen dich und deine Heiligen, die Beschimpfungen deines Stellvertreters und des Priesterstandes, ferner die Entweihung des Sakramentes deiner göttlichen Liebe durch Nachlässigkeit oder schändliche Sakrilegien, endlich die öffentlichen Vergehen der Völker, die sich den Rechten und Lehren der von dir gestifteten Kirche widersetzen.

O könnten wir doch diese Sünden mit unserem Blute tilgen! Um indes für die Verletzung deiner göttlichen Ehre einigermaßen Ersatz zu leisten, opfern wir dir jene Genugtuung auf, die du selber einst am Kreuze dem Vater dargebracht hast und noch täglich auf den Altären zu erneuern fortfährst, in Vereinigung mit der Genugtuung deiner jungfräulichen Mutter, aller lieben Heiligen und frommen Christgläubigen. Ernstlich geloben wir, die Sünden, die wir und andere begangen haben, sowie die Vernachlässigung deiner großen Liebe durch Festigkeit im Glauben, Reinheit im Lebenswandel und vollkommene Beobachtung des evangelischen Gesetzes, besonders des Gebotes der Liebe, wieder gut zu machen, soviel wir mit dem Beistand deiner Gnade vermögen. Auch wollen wir uns nach Kräften bemühen, in Zukunft alle Beleidigungen von dir fern zu halten und möglichst viele Menschen zu deiner Nachfolge zu bewegen.

Wir bitten dich, o gütigster Jesus, du wollest durch die Fürsprache und Sühne der allerseligsten Jungfrau Maria dieses freie Angebot unseres

Ehrenersatzes wohlgefällig aufnehmen und uns durch die große Gnade der Beharrlichkeit in der treuen Hingabe an deinen Dienst bewahren, bis wir endlich alle zu jenem Vaterlande gelangen, wo du mit dem Vater und dem heiligen Geiste lebst und regierst, Gott von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen.

23.

Katoliška akcija za Slovenijo.

1. Uvod.

V prvi številki letošnjega Škofijskega lista sem na strani 9 na kratko poročal o razvoju svojega prizadevanja, da po nalogu sv. Očeta uvedem katoliško akcijo v vse župnije naše ljubljanske škofije.

Od tistega časa je delo vodil in razvijal prelat dr. Matija Slavič kot predsednik stalnega odbora za katoliške shode. Pritegnili so se tudi sodelaveci iz lavantinske škofije, da bi v obeh slovenskih škofijah enako postopali.

Gospodom sem predložil svoj načrt za pravila te akcije, proseč jih, naj vse preudarijo in popravijo, pa bom vsak nasvet rad sprejel. In res se po večkratnem posvetovanju gospodje sestavili pravila za katoliško akcijo. Ta premišljeno sestavljena pravila sem jaz potrdil in jih s tem pravomočno razglašam.

2. Pravila.

Katoliška akcija v Sloveniji.

A. Pomen in namen katoliške akcije.

§ 1. Katoliška akcija je sodelovanje vernikov v poslanstvu Cerkve za krepitev, širjenje, udejstvovanje in obrambo katol. načel v zasebnem, družinskem in socialnem življenju.

§ 2. Posebej ima kat. akcija te-le namene:

a) Skrbi za versko življenje in delovanje; zato pospešuje duhovne vaje, misijone, obisk sv. maše, pridige in krščanskega nauka, zidanje cerkva, apcstolstvo sv. Cirila in Metoda, misijonstvo, bratovščine, Marijine družbe, tretji red, apostolstvo mož, nabožno slovstvo, liturgično gibanje, evharistično gibanje, romanja in katoliške shode, ter shode po posameznih krajih za prospeh kat. akcije.

b) Skrbi, da se mladina oklene kat. načel in neustrašeno zastopa in širi vselej in povsod ta načela, bodisi da je mladina brez posebne organizacije, ali pa organizirana, kakor n. pr. v mladinskih odsekih, prosvetnih društvih, v mladeniških in dekliških zvezah, Orlu, Orlicah, dijaških društvih, akademičnih društvih, delavski (Krekovi) mladini in rokodelskih društvih.

c) Skrbi za splošno prosveto na kat. podlagi po organizacijah: Kat. akademičnem starešinstvu, Leonovi družbi, Slomškovi družbi, prosvetnih

društvih, Krščanski šoli, tiskovnih društvih in založbah, časnikih, predavanjih in tečajih, revijah, v leposlovju in umetnosti.

č) Skrbi, da prešine krščanski socialni duh vse ljudi, da se dvigne četrti stan v verskem in socialnem oziru, da krščansko občestvo družijo vse stanovce.

d) Skrbi, da se v javnosti uveljavljajo katoliška načela, v šolstvu, javni morali, družbi, gospodarstvu, javni upravi, ljudskih zastopstvih in cerkvenih zadevah vsega ljudstva.

e) Skrbi za vsakovrstno dobrodelnost po Vincencijevih in Elizabetinih konferencah, ljudskih in dijaških kuhinjah, društvih za slepe, dijaških podpornih društvih, Rafaelovi družbi, posebno pa v zanemarjenih krajih in pa v inozemstvu.

f) Skrbi za treznostno gibanje med slovenskim narodom (pospešuje cilje Sv. Vojske, družbe Treznosti).

B. Vodstvo katoliške akcije.

Vodstvo katoliške akcije je takole organizirano:

§ 3. I. Škofijski svet kat. akcije. V njem so:

1. Predsednik.
2. Podpredsednik.
3. Škofov zastopnik.
4. Tajnik.
5. Zastopniki central kat. organizacij.
6. Odlični katoličani obojega spola.

§ 4. Opomba 1. Svojega zastopnika odpošlje škof. Zastopnike central določijo centrale same. Druge člane voli škofijski svet kat. akcije, potrjuje jih pa škof.

§ 5. Opomba 2. Vsi v § 3. naštetih udje tvorijo zbor škofijskega sveta kat. akcije. Ta zbor voli razen v § 4. že omenjenih članov 3 odbornike, ki tvorijo s člani od 1—4 § 3. škofijski odbor kat. akcije.

§ 6. Opomba 3. Škofijski odbor kat. akcije pritegne od slučaja do slučaja strokovnjake za razne strani katoliškega življenja in udejstvovanja ter po potrebi ustanavlja odseke.

§ 7. Opomba 4. Važnejše zadeve so pridržane škof. zboru kat. akcije.

§ 8. II. Župnijski svet kat. akcije. V njem so:

1. Predsednik.
2. Podpredsednik.
3. Župnik ali njegov namestnik.
4. Tajnik.
5. Zastopniki kat. organizacij.

6. Zaupni možje in žene, zlasti tam, kjer ni organizacij.

§ 9. Opomba 1. Zastopnike organizacij določijo organizacije same. Druge člane voli župnijski svet, kateri izvoli povrh še največ tri odbornike, kateri tvorijo s člani 1—4 § 8. župnijski odbor kat. akcije.

§ 10. Opomba 2. Spore v župnijskem svetu rešuje škofijski odbor.

C. Delo škofijskih in župnijskih svetov.

§ 11. Škofijski in župnijski sveti vrše delo kat. akcije deloma direktno, z delom svojih organov, deloma po včlanjenih organizacijah.

§ 12. Organizacija, ki pristopi h kat. akciji, obdrži svojo avtonomijo, svoje vodstvo in svoj lasten delokrog.

§ 13. Vzgojne, prosvetne in karitativne organizacije, ki hočejo veljati kot katoliške, se morajo pridružiti kat. akciji, da omogočijo vzajemno apostolsko delo. Verske organizacije so tedaj članice, če se poleg dela za osebno posvečenje udeležujejo tudi v smislu kat. akcije.

§ 14. Škofijski in župnijski sveti vodijo pregled o delu kat. akcije ter skrbijo za enotno in vztrajno delo obstoječih kat. organizacij v tem smislu.

§ 15. Kjer takih organizacij, ki bi delale v tem smislu, ni, tam sveti ustanove tiste organizacije, ki so v dotičnem kraju potrebne.

§ 16. V vsaki župniji, tudi tam, kjer ni organizacij, se ustanovi župnijski svet iz kat. zastopnikov raznih stanov, ki bo vršil apostolsko delo, ali naravnost ali po kakih odsekih.

§ 17. Delo kat. akcije pospeševati je duhovnikova pastoralna dolžnost, kakor je dolžnost vseh vernikov pri takem apostolskem delu sodelovati.

§ 18. Delovanje kat. akcije je nepolitično.

Č. Poslovanje škofijskih in župnijskih svetov.

§ 19. Škofijski svet določi poslovnik za delo škofijskega odbora in zbora, kakor tudi poslovnik za župnijske svete.

§ 20. Odbor škofijskega sveta sklicuje redoma vsako leto občni zbor, h kateremu se vabita razen udov škofijskega sveta po dva delegata vseh župnijskih svetov. Na občnem zboru se poroča o delu v centrali in edinicah, ter se delajo načrti za bodoče delo.

§ 21. Škofijski in župnijski sveti se konstituirajo vsako tretje leto, če možno v mesecu oktobru, sicer pa vsaj do 15. novembra.

§ 22. Župnijski sveti poročajo škofijskemu svetu o svojem delovanju in opazovanju vsako leto pred mesecem oktobrom.

§ 23. Škofijski in župnijski svet se ne vmešavata v društveno delovanje central in edinic posameznih organizacij, sporočata jim le svoje misli glede kat. akcije.

3. Pojasnilo.

Iz pravil morete posneti, da katoliška akcija ni nobena nova organizacija, ampak je »sodelovanje vernikov v poslanstvu Cerkve«.

Ker mora pa vendar nekdo biti, ki delo vodi, se je za škofijo sestavil »škofijski svet katoliške akcije«. Za posamezne župnije naj se sestavi »župnijski svet katoliške akcije«.

Res, kot člani sveta so tudi zastopniki katoliških organizacij; so pa člani tudi odlični katoličani obojega spola. Tako upamo, da bodo v akciji sodelovali vsi katoličani vseh slojev, organizirani in neorganizirani.

Škofijski in župnijski sveti bodo vodili vso akcijo deloma po večaljenih organizacijah, deloma in v prvi vrsti pa z osebnim delom od osebe do osebe.

4. Način delovanja.

Sedaj pa se pojavlja prevažno praktično vprašanje: kako naj se delovanje zasnuje, da akcija ne bo ostala le na papirju, ampak bo res dosegla vse hiše in vse osebe in sicer naravnost njihova srca.

Važno bo preudarjeno vodstvo škofijskega sveta, ki bo dajalo potrebna navodila župnijskim svetom. Ti bodo imeli prevažno nalogo, da bi s katoliškim duhom prepojili vse posameznike.

Za ta namen ne bodo zadostovale pridige, ne bodo zadostovali navdušeni govori po sestankih, ampak bo nujno potrebno osebno delo. Sedaj se pa vrine upravičeno vprašanje: kako si bomo po župnijah take delavce vzgojili?

Čutim nujno potrebo, da se o zadevi skupno pogovorimo. Zato vabim vse gg. dekane in arhidijakone v škofijsko palačo v Ljubljani na sestanek, ki bo v četrtek po binkoštih, dne 23. majnika, ob devetih.

Dnevni red sestanka bo:

1. Kako naj se katoliška akcija uvede v posamezne župnije?
2. Kako naj se postopa, da akcija doseže vse vernike?
3. Kako naj se posamezne osebe za delo usposobijo?

Od vseh gospodov pričakujem praktičnih nasvetov.

V Ljubljani, dne 3. aprila 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

24.

Zahvala sv. Očeta.

Prezvzišeni gospod knezoškof je povodom rešitve rimskega vprašanja med sv. stolico in italijansko vlado poslal sv. Očetu brzojavko sledeče vsebine:

Cum clero et populo gratias ago Deo et Vestrae Sanctitati pro gratia felicis compositionis relationum inter Ecclesiam et regnum italicum. — † Antonius Bonaventura, episcopus Labacensis.

Sv. Oče pa je po svojem državnem tajniku kardinalu Petru Gasparriju brzojavno odgovoril, da se z očetovsko ljubeznijo zahvaljuje in da pošilja apostolski blagoslov.

25.

Razne objave.

Nova oficija. Gg. duhovniki se opozarjajo, naj si pravočasno oskrbe nove mašne in brevirne formularje za nova praznika: presv. Srca Jezusovega (letos 7. junija) in sv. Janeza Eudes (19. avgusta). Formularji naj se naroče v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

26.

Nabirka za cerkev v Tunicah.

Na velikonočno nedeljo je pogorela romarska cerkev sv. Ane v Tunicah; zgorela je vsa streha na cerkvi in na obeh zvonikih. Stavba je ena najlepših cerkvenih zgradb, ki jo je postavila požrtvovalnost vse okolice. Da se popravi nastala škoda, čakajo ondotne župljane ogromni stroški, za katerih kritje je na razpolago le ena četrtnina. Župnija sama pa ne zmore vseh ostalih stroškov, ker šteje le 550 prebivalcev, ki so povečini le mali posestniki in delavci.

Zato priporoča škof. ordinariat, naj se po vseh župnih in duhovnijskih cerkvah oznanijo nabirke za to cerkev. Nabrani denar naj se pošlje na škof. ordinariat ali pa naravnost župnemu uradu v Tunicah, p. Kamnik.

27.

Slovstvo.

»Cerkveni Glasbenik«. Od uredništva oz. uprave »Cerkvenega Glasbenika« smo izvedeli, da 114 samostojnih cerkva naše škofije ni naročenih na ta list. V prvih letih »Cerkvenega Glasbenika« (izhajati je pričel l. 1878.) so bile nanj naročene skoro vse cerkve ljubljanske škofije. Pozneje se marsikateri župni urad ni več naročil, nekaterim cerkvam pa je bil list ustavljen, ker ga niso redno in točno plačevale. »Cerkveni Glasbenik« je odločno cerkven list, ki globoko posega v liturgijo in je kot pospeševatelj cerkvenega petja in glasbe nekak pomočnik dušnemu pastirju. Ker se mnogi gg. dušni pastirji izgovarjajo, da zato niso naročeni na »Cerkveni Glasbenik«, ker niso glasbeniki in se ne pečajo z glasbo, opozarjamo, da mora duhovnik, zlasti župnik tudi o cerkveni glasbi in kar je ž njo v zvezi, biti poučen in bo ravno iz »Cerkvenega Glasbenika«, glasila Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo, izvedel v tem oziru vse potrebno. Škofijstvo je že večkrat omenilo, da se naročnina za »Cerkveni Glasbenik« sme poravnati iz cerkvene blagajne. »Cerkveni Glasbenik« prinaša stalno in redno tudi glasbene priloge in nudi v njih vedno dobrih, za cerkev primernih sodobnih skladb, zlasti slovenskih cerkvenih pesmi za zbor ali cerkveno ljudsko petje. Ker je »Cerkveni Glasbenik« edini slovenski cerkveno-glasbeni list, ker je bogat po vsej svoji vsebini, poučen in zanimiv ne le za glasbenika, temveč tudi za vsakega duhovnika, zlasti dušnega pastirja, ponovno vabimo vso duhovščino ljubljanske škofije, predvsem gg. župnike in kaplane, naj si list naroče. Župni urad pa naj bo če le mogoče prav vsak na »Cerkveni Glasbenik« naročen! Urednik listu je g. Stanke Premrl, ravnatelj stolnega kora in orglarske šole. List se naroča v Ljubljani, Pred Škofijo 12. Stane letno 40 dinarjev.

28.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji: Kostanjevica in pod patronstvom rodbine barona Rastern stoječa župnija Homec, za katero je treba nasloviti prošnje na patrona.

Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo na škof. ordinariat. Rok za vlaganje se zaključi 30. aprila 1929.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovnega svetnika je imenovan Henrik Bukowitz, župnik v Mokronogu.

Umeščeni so bili: Franc Pavšič, župnik v Polomu, dne 1. marca 1929 na župnijo Hotič; Ivan Noč, župnik v Železnikih, dne 15. marca 1929 na župnijo Velike Poljane, Valentin Bertoncelj, kaplan na Vrhniki, dne 15. marca 1929 na župnijo Železniki; Jožef Plantarič, župnik in dekan v Trebnjem, dne 10. aprila 1929 na kanonikat v Novem mestu in Ivan Tomazič, župnik na Selih pri Kamniku, dne 10. aprila 1929 na župnijo Trebnje.

Podeljene so župnije: Sv. Lenart nad Škofjo Loko Jankotu Mevželj, župnemu upravitelju istotam (umeščen 21. marca 1929); Št. Jakob ob Savi Jožefu Novaku, župniku v Dragatušu; Sela pri Kamniku Francu Hitiju, župniku na Turjaku (ki je na to župnijo resigniral), Višnja gora Francu Vidmarju, župniku pri Sv. Trojici v Tržišču; Banjaloka Rudolfu Kapšu, ekspozitu na Zdihovem, in Dobropolje Antonu Mrkun, župniku na Homeu.

Prezentiran je za župnika na Selih pri Kamniku Franc Sušnik, kaplan v Moravčah.

Imenovana sta: P. Rajnerij Erklavec, O. Teut., kaplan v Semiču, za župnika-vikarja istotam in Jožef Kreiner, kaplan v Starem logu, za upravitelja župnije Polom pri Kočevju.

Premeščena sta bila kot kaplana Ivan Knafelj iz Dolenje vasi pri Ribnici na Jesenice in Anton Miklavčič, iz Zagorja ob Savi v Semiču.

Nameščena sta bila kot kaplana: Jožef Košiček v Kranju in Hieronim Šauli pri Sv. Trojici v Tržišču.

Ordinacije: Višje redove je prejel Hieronim Šauli, in sicer: subdiakoniat 13. januarja, diakonat 20. januarja in prezbiterat 3. februarja 1929.

Umrli so: Andrej Ramoveš, župnik in zlatomašnik v Dobropoljah, dne 12. februarja 1929 v starosti 82 let; Ivan Tiringar, vp. župnik tržaško-koprške škofije, v Goričah dne 23. februarja 1929 v starosti 62 let in Franc Pirc, duhovnik misij. družbe sv. Vincencija Pav., v Grobljah dne 2. marca 1929 v starosti 46 let. Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani.

dne 10. aprila 1929.

Vsebina: 21. Moj pomožni škof. — 22. Za praznik presv. Srca Jezusovega. — 23. Katoliška akcija za Slovenijo. — 24. Zahvala sv. Očeta. — 25. Razne objave. — 26. Nabirka za cerkev v Tunicah. — 27. Slovstvo. — 28. Konkurni razpis. — 29. Škofijska kronika.

---

izdajatelj in odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Das allgemeine außerordentliche Jubiläum 1929.

Durch die Apostolische Konstitution »Auspicantibus Nobis« vom 6. Jänner 1929 (A. A. S. XXI [1929] § 1) hat der hl. Vater, Papst Pius XI. aus Anlaß seines diesjährigen goldenen Priesterjubiläums ein heiliges Jahr extra ordinem nach Art eines allgemeinen Jubeljahres für den christlichen Erdkreis angesagt.

Durch diesen Gnadenerweis will der hl. Vater »alle, denen ihr eigenes Heil am Herzen liegt, ermahnen und aufmuntern, sie sollen sich ein wenig sammeln und ihre ins Irdische versunkenen Gedanken auf Besseres hinüberlenken, was nicht nur den Einzelnen, sondern dem ganzen Gemeinwesen zum Heile gereichen wird; denn soviel die Einzelnen in ihrer Herzensbildung Fortschritt gemacht haben, eben soviel werden das Leben und die Sitten der Öffentlichkeit an Ehrbarkeit und Tugendhaftigkeit gewinnen«. Der Anlaß aber zur Verkündigung eines außerordentlichen heiligen Jahres, nämlich die fünfzigste Wiederkehr des Tages der hl. Priesterweihe, soll nach der Meinung des heiligen Vaters ein entschiedener Wink für alle Priester sein, »ihr ganzes Leben der Würde eines so erhabenen Standes immer sorgsamer und gewissenhafter anzupassen.«

1. Der Jubiläumsablaß im Allgemeinen.

1. Der Jubiläumsablaß kann so oft gewonnen werden, als die unten stehenden Bedingungen erfüllt werden.

2. Er kann für sich gewonnen oder den armen Seelen zugewendet werden.

3. Trotz des Jubiläumsablasses können auch die sonst gewährten Ablässe gewonnen werden.

2. Bedingungen zur Gewinnung des Jubiläumsablasses.

1. Kirchenbesuch:

a) Für Ljubljana werden als zu besuchen folgende Kirchen bestimmt: die Domkirche, die Stadtpfarrkirche Mariä Verkündigung und die Stadtpfarrkirche St. Jakob.

b) In anderen Städten und größeren Orten sind die Hauptkirche (Pfarrkirche) und zwei andere vom Pfarrer zu bestimmende Kirchen oder öffentliche Kapellen mit Meßlizenz zu besuchen. Befindet sich unter diesen

Kirchen eine öffentliche Klosterkirche, so ist diese in die Zahl der zu besuchenden Kirchen einzubeziehen.

c) In Pfarren mit weniger als drei Kirchen oder öffentlichen Kapellen sind die Pfarrkirche und die eventuell sonst noch vorhandene Kirche oder öffentliche Kapelle mit Meßlizenz nach der Bestimmung des Pfarrers zu besuchen.

Im Ganzen sind sechs Kirchenbesuche vorgeschrieben, so daß, wo drei Kirchen bestimmt werden konnten, diese zweimal; wo zwei, diese dreimal; wo nur eine, diese sechsmal zu besuchen ist. Wenn die Kirchenbesuche in Prozessionen unter Führung des Pfarrers oder eines dazu bestimmten Priesters geschehen, genügt ein dreimaliger Kirchenbesuch, so daß, wo drei Kirchen bestimmt wurden, jede dieser drei je einmal; wo zwei, die Pfarrkirche zweimal, die andere einmal; wo nur eine, diese dreimal processionaliter zu besuchen ist.

Die Kirchenbesuche können auch teils in der Diözese Ljubljana, teils in einer anderen Diözese gemacht werden; oder innerhalb der Diözese Ljubljana teils an einem Orte, teils an einem anderen; jedenfalls aber müssen solche Kirchen besucht werden, die von der zuständigen kirchlichen Obrigkeit für die Gewinnung des Ablasses bestimmt worden sind.

2. Gebet auf die Meinung des hl. Vaters:

Bei den sechs Kirchenbesuchen ist eine Zeit lang auf die Meinung des hl. Vaters zu beten. Ein bestimmtes Gebet ist nicht vorgeschrieben noch eine bestimmte Spanne Zeit. Auf die Meinung des hl. Vaters betet, wer betet um Bekehrung der Sünder, um Ausrottung der Irrlehre und Glaubensspaltung, um Frieden und Eintracht aller Regierungen, um Erhöhung, Gedeihen und Freiheit der hl. Kirche und ihres Oberhauptes, des Stellvertreters Christi. Im Besonderen soll gebetet werden um Ausbreitung des Glaubens, um Besserung der Sitte und um Heiligung des Klerus.

3. Fasten: An zwei Tagen, die nicht ohnehin gebotene Abstinenz- und Abbruchstage sind, ist Abstinenz und Abbruch zu beobachten.

4. Beichte: Die Osterbeichte genügt für die Gewinnung des Ablasses nicht; Generalbeichte ist nicht vorgeschrieben. Die hl. Beichte ist auch von solchen abzulegen, die keine schwere Sünde haben und kann nur im wirklichen Verhinderungsfalle dispensiert werden.

5. Kommunion: Die Osterkommunion genügt zur Gewinnung des Ablasses nicht, wohl aber die hl. Wegzehrung. Die hl. Kommunion kann nur im wirklichen Verhinderungsfalle dispensiert werden.

6. Almosen: Über Rat des Beichtvaters ist je nach Kräften ein Almosen zu einem guten Zwecke zu geben. Der hl. Vater empfiehlt besonders das Werk der Glaubensverbreitung.

3. Erleichterungen und Abänderungen der Bedingungen.

1. Die Gläubigen, die aus einem gerechten und vernünftigen Grunde verhindert sind, eine der angeführten Bedingungen oder auch alle zu er-

füllen, können von den Beichtvätern dispensiert werden durch Umwandlung der vorgeschriebenen Werke in ein anderes.

2. In religiösen Genossenschaften steht dieses Dispensrecht den unmittelbaren Vorgesetzten zu, wenn diese Priester sind; sonst dem Priester, der die äußere Leitung des Hauses hat; im Nottalle aber dem Beichtvater. Alle diese aber können nur dispensieren, wenn sie die zur Gewinnung des Ablasses vorgeschriebenen guten Werke in solche umwandeln, zu denen sie nicht ohnehin schon verpflichtet sind. Während der Beichtvater nur die einzelnen dispensieren kann, können die anderen oben bezeichneten Priester die ganze Gemeinschaft dispensieren.

4. Vollmachten der Beichtväter.

1. Die außerordentlichen Vollmachten, die etwa ein Beichtvater besitzt, bleiben in Kraft.

2. Alle Beichtväter können von allen Reservatfällen lossprechen; ausgenommen sind nur: a) die Verletzung eines Geheimnisses des hl. Offiziums; b) die *casus specialissimo modo Summo Pontifici reservati* (vgl. can. 2320; 2343; 2367; 2369.) c) der Fall der *Action Française*.

3. Alle Beichtväter können von allen privaten Gelübden dispensieren; ausgenommen sind nur solche, die dem hl. Stuhle nach can. 1309 reserviert sind, ferner jene privaten Gelübde, die von dritten angenommen worden sind und daher nicht ohne deren Schädigung dispensiert werden können, außer der dritte verzichtet auf sein Recht.

4. Diese vorgenannten (2 & 3) Vollmachten haben die Beichtväter aber nur jenen gegenüber, die den aufrichtigen Willen haben den Jubiläumsablaß zu gewinnen und die dazu nötigen Bedingungen zu erfüllen. Sollten aber später eintretende Hindernisse die Erfüllung der zum Ablasse notwendigen Bedingungen verhindern, so soll die geschehene Anwendung der Vollmachten gültig bleiben.

5. Die vorgenannten Vollmachten gelten nur im Gewissensbereich, aber hier sowohl im *forum sacramentale* wie *extra sacramentale*.

6. Solche, die von einer Zensur namentlich betroffen sind, können nur dann der Wohltaten des Jubiläums teilhaft werden, wenn sie vorher im äußeren Rechtsbereiche nach Recht und Gesetz Genugtuung geleistet haben. Wenn solche aber im Gewissensbereiche alle Hartnäckigkeit abgelegt haben und sich entsprechend disponiert haben, können sie, unter Vermeidung eines Ärgernisses, im Gewissensbereich losgesprochen werden, damit sie den Ablaß gewinnen können; es obliegt ihnen aber trotz der Lossprechung die Pflicht, sich sobald als möglich auch im äußeren Rechtsbereiche nach den kanonischen Vorschriften zu unterwerfen.

7. Die angeführten Vollmachten können die Beichtväter nur anwenden jenen Pönitenten gegenüber, die den Jubiläumsablaß zum erstenmal gewinnen; aber solange die Pönitenten noch nicht alle Bedingungen für den ersten Jubiläumsablaß erfüllt haben, können die Beichtväter sich der Vollmachten öfters bedienen.

5. Weitere Ablässe.

1. Alle, die während des Jubeljahres vor dem heiligsten Sakramente (auch wenn es nicht exponiert ist) auf die Meinung des hl. Vaters beten, gewinnen einen Ablass von 7 Jahren und 7 Quadragen und gewinnen dabei auch jene Ablässe, die mit den von ihnen verrichteten Gebeten etwa ohnehin verbunden sind.

2. Wer die ganze Woche hindurch täglich diese fromme Besichtigung des Allerheiligsten macht, kann unter den gewöhnlichen Bedingungen einen vollkommenen Ablass gewinnen.

3. Alle Priester haben bis zum 31. Dezember 1929 das persönliche Altarprivileg, so daß sie täglich bei der hl. Messe einer armen Seele im Fegefeuer einen vollkommenen Ablass zuwenden können.

Ljubljana, am 1. März 1929.

† Anton Bonaventura,
Bischof.